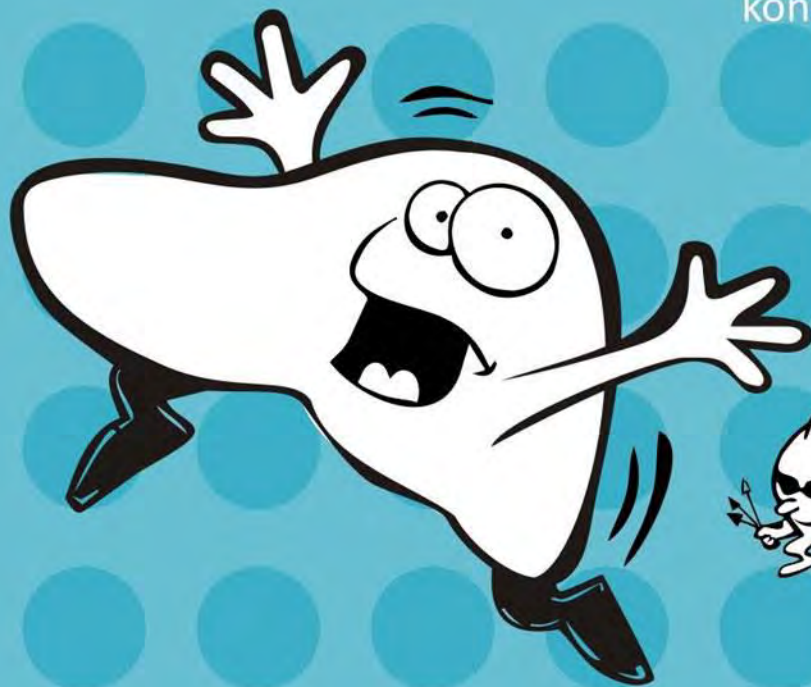

ABC

wirusowego zapalenia wątroby typu B i C

konspekt dla szkół

WZW – co to jest?

Wirusowe Zapalenie Wątroby (WZW) to bardzo groźna i jedna z najczęstszych chorób zakaźnych na świecie.

Ma zasięg globalny. Wywołana jest zakażeniem wirusowym – czynnikami sprawczymi zarówno postaci ostrej jak i przewlekłej są wirusy HBV (typu B) i HCV (typu C). Wirusy zapalenia wątroby typu B i C mają wiele cech wspólnych - przewlekła forma zakażenia każdym z nich może prowadzić do rozwoju ciężkich chorób wątroby, w tym jej marskości oraz nowotworu, a te w konsekwencji mogą spowodować nawet śmierć chorego.

ABC

wirusowego zapalenia
wątroby typu B i C

Wirus zapalenia wątroby typu B przenosi się przez krew oraz płyny ustrojowe.

Nazywany „cichą chorobą”, gdyż może nie dawać żadnych objawów.

Zakażeniu ulec może każdy, kto nie został skutecznie zaszczepiony.

Wirus zapalenia wątroby typu C przenosi się drogą krwiopochodną.

Choroba rozwija się podstępnie, nie dając charakterystycznych objawów.

Nie leczona ujawnia się zwykle po wielu latach, w okresie marskości wątroby.

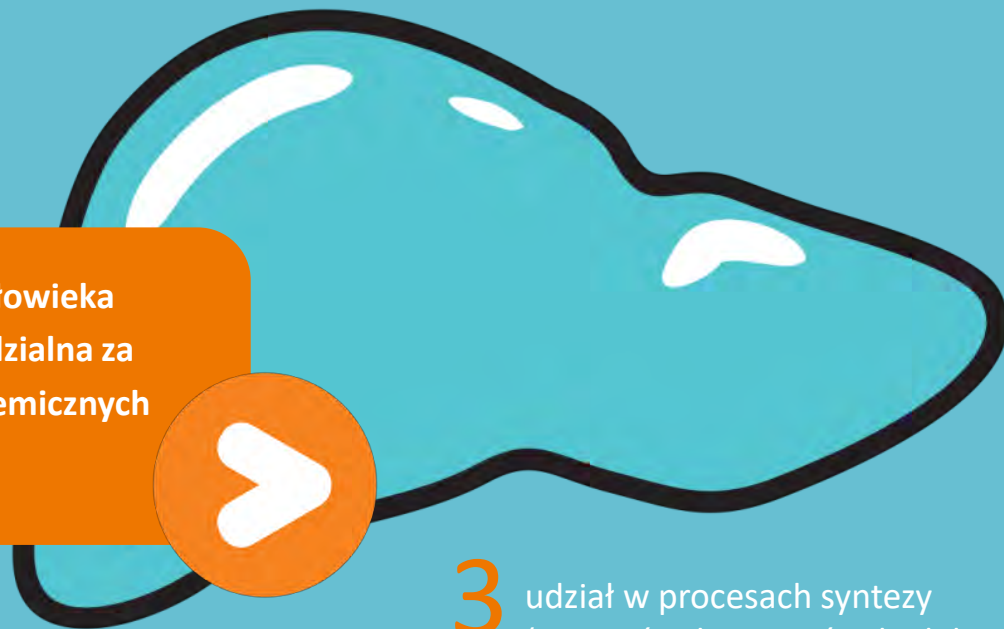
ABC

wirusowego zapalenia
wątroby typu B i C

Parę słów o wątrobie

Wątroba jest największym organem człowieka - waży ok. 1,5 kg. To ona jest odpowiedzialna za kontrolowanie około 500 procesów chemicznych i więcej niż 5 000 funkcji życiowych.

Niektóre funkcje wątroby:

- 1 produkcja żółci niezbędnej w procesach trawienia i wchłaniania,
- 2 regulacja gospodarki węglowodanowej
- 3 udział w procesach syntezy (enzymów, hormonów, białek, w tym czynników krzepnięcia itd.),
- 4 udział w procesach biotransformacji - degradacji i detoksykacji wielu związków (np. alkoholu),
- 5 udział w zamianie cukrów i białek na tłuszcze oraz spalaniu kwasów tłuszczowych,
- 6 regulacja produkcji cholesterolu, który jest m. in. składnikiem ścian komórkowych oraz określonych hormonów,
- 7 magazynowanie różnych składników takich jak glikogen, tłuszcze, węglowodany, białka, witaminy (A, D, B9, B12) a także żelazo.

ABC

wirusowego zapalenia
wątroby typu B i C

WZW typu B i C w liczbach

- Cechy przebytego zakażenia HBV stwierdza się u ponad **2 mld** ludzi na całym świecie.
- Około **350 milionów** osób choruje na przewlekłe WZW typu B.
- W Polsce wirusem HBV zakażonych jest ok. **600 tys.** osób.
- HCV to problem dotyczący około **3%** populacji świata.
- Według szacunkowych danych Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) liczba zakażonych na świecie waha się od **170 do 300 milionów**.
- W Polsce wirusem HCV zakażonych jest ponad **200 tys.** osób.

ABC wirusowego zapalenia wątroby typu B i C

Drogi zakażenia HBV

W sytuacji naruszenia ciągłości skóry skażonym HBV narzędziem medycznym lub przedmiotem niemedyce - niewyjałowione igły, strzykawki, jak również instrumenty używane w kosmetyce, gabinetach tatuażu, itp.

W rezultacie używania należących do osoby zakażonej przedmiotów codziennego użytku, potencjalnie mogących naruszyć ciągłość skóry - szczoteczki do zębów, maszynki do golenia, cążek itp..

W trakcie niezabezpieczonych kontaktów seksualnych z zakażonym partnerem - Jedyną skuteczną metodą zmniejszenia ryzyka zakażenia w kontaktach seksualnych jest używanie prezerwatyw.

Z zakażonej matki na dziecko w czasie ciąży, w trakcie porodu i w okresie karmienia.

HBV nie ma w kale, moczu, łzach, ślinie i pocie, jednak do zakażenia może dojść nawet w przypadku obecności HBV w materiale niewidocznym dla ludzkiego oka (np. niewidoczna ilość krwi)

ABC

wirusowego zapalenia
wątroby typu B i C

Drogi zakażenia HCV

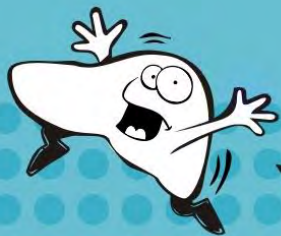
Do zakażenia może dojść podczas każdego uszkodzenia skóry, najczęściej w warunkach szpitalnych (w Polsce jest to ok. 80 proc. zakażeń) oraz podczas zabiegów medycznych, takich jak usuwanie znamion, zastrzyki, pobieranie krwi, zabiegi dentystyczne.

Duże ryzyko zakażenia dotyczy grupy narkomanów używających wspólnych strzykawek i igieł.

Na zakażenie wirusem HCV narażone są także osoby korzystające z zabiegów upiększających, w trakcie których może dojść do kontaktu z krwią, takich jak: manicure, pedicure, wykonywanie tatuażu, kolczykowanie.

Ryzyko zakażenia drogą seksualną oraz z matki na dziecko jest niewielkie – nie przekracza kilku procent. Kobieta zakażona HCV może karmić piersią

HCV nie przenosi się poprzez kichanie i kaszel, trzymanie się za rękę, całowanie, używanie tej samej toalety, wanny, prysznic, spożywanie żywności przygotowanej przez osobę zakażoną, przytulanie się, zabawę z dziećmi czy sport.

ABC

wirusowego zapalenia
wątroby typu B i C

Ten typ tak ma Objawy zakażenia HBV i HCV

HBV

- Bóle kostno-stawowo-mięśniowe,
- Uczucie zmęczenia,
- Ból w nadbrzuszu,
- Gorączka,
- Dolegliwości ze strony przewodu pokarmowego (utrata apetytu, uczucie pełności żołądka, odbijanie), nudności

Potwierdzenie zakażenia wymaga wykonania badania przesiewowego.

HCV

- Nudności
- Bóle stawów, mięśni
- Nieuzasadnione poczucie zmęczenia
- Dolegliwości ze strony przewodu pokarmowego

Zakażenie HCV często ma bezobjawowy przebieg, może powodować ostre i przewlekłe zapalenie wątroby.

ABC

wirusowego zapalenia
wątroby typu B i C

Najlepszym zabezpieczeniem przed HBV jest szczepienie. Osoby, które nie są zaszczepione powinny zrobić to jak najszybciej, a także unikać kontaktu z krwią oraz sytuacji mogących spowodować przeniesienie wirusa.

Pierwsze rekomendacje do powszechnych szczepień pojawiły się w 1991 r. W Polsce obowiązkowe szczepienia noworodków wprowadzono w 1996 r. Obecnie, zgodnie z Programem Szczepień Ochronnych (PSO) zatwierdzonym przez Ministerstwo Zdrowia na 2011 r. 6, obowiązuje poniższy program szczepień przeciwko HBV u dzieci i młodzieży:

WIEK	SZCZEPIENIA PRZECIWKO WZW TYPU B – DOMIĘŚNIOWO
1. doba życia	I DAWKA
2. mż. (6 – 8 tyg.)	II DAWKA
7. mż.	III DAWKA
14. rż.	3 – KROTNIEM W CYKLU 0, 1, 6 MIESIĘCY (DLA OSÓB NIE ZASZCZEPIONYCH WCZEŚNIEJ)

Zgodnie z PSO szczepienia obowiązkowe przeciwko WZW typu B powinny być wykonane u osób szczególnie narażonych na zakażenie:

- ▶ wykonujących zawody medyczne
- ▶ uczniów i studentów szkół medycznych
- ▶ osób z bliskiego otoczenia ludzi zakażonych HBV
- ▶ osób z przewlekłym uszkodzeniem nerek (dializowani)
- ▶ osób z przewlekłym uszkodzeniem wątroby, np. HCV (+)
- ▶ osób zakażonych HIV
- ▶ dzieci z niedoborami odporności
- ▶ osób przygotowywanych do zabiegów wykonywanych w krążeniu pozaustrojowym.

Zgodnie z wytycznymi zaleca się szczepienie przeciwko WZW typu B:

- ▶ osobom, które ze względu na tryb życia lub wykonywane zajęcia narażone są na zakażenia związane z uszkodzeniem ciągłości tkanek lub poprzez kontakty seksualne
- ▶ przewlekle chorym
- ▶ osobom przed zabiegami operacyjnymi
- ▶ dzieciom i młodzieży wcześniej nieszczepionym
- ▶ osobom dorosłym, zwłaszcza w podeszłym wieku.

ABC wirusowego zapalenia wątroby typu B i C

Leczenie przewlekłego WZW typu B i C

Niestety medycyna nie dysponuje jeszcze preparatami, które pozwalają całkowicie wyleczyć przewlekłe WZW typu B. Są jednak leki, które pozwalają skutecznie kontrolować zakażenie, ograniczając ilość wirusa HBV do poziomu niewykrywalnego w testach krwi i w ten sposób zapobiegając rozwojowi poważnych konsekwencji zakażenia takich jak marskość czy rak wątroby.

Wirusowe zapalenie wątroby typu C można już skutecznie wyleczyć. Szanse na pełne wyleczenie przy wykorzystaniu najnowszych leków, sięgają nawet blisko 100%.

ABC

wirusowego zapalenia
wątroby typu B i C

Zapobieganie WZW typu A

- metody nieswoiste

Podstawowe znaczenie ma utrzymywanie
wysokiego standardu higieny:

- Dostęp do bezpiecznej wody pitnej
- Właściwa gospodarka wodno-ściekowa
- Właściwa higiena osobista – zwłaszcza częste mycie rąk mydłem:
 - po skorzystaniu z toalety
 - po zmianie pieluchy lub uprzągnięciu nieczystości
 - przed przygotowywaniem żywności

ABC

wirusowego zapalenia
wątroby typu B i C

Zapobieganie WZW typu A

- metody swoiste

Dostępna jest skuteczna szczepionka, która zgodnie z obowiązującym Programem Szczepień Ochronnych zalecana jest:

- osobom wyjeżdżającym do krajów o wysokiej i pośredniej endemiczności zachorowań na WZW typu A
- osobom zatrudnionym przy produkcji i dystrybucji żywności, usuwaniu odpadów komunalnych i płynnych nieczystości oraz przy konserwacji urządzeń służących temu celowi
- dzieciom w wieku przedszkolnym, szkolnym oraz młodzieży, które nie chorowały na WZW typu A

ABC

wirusowego zapalenia
wątroby typu B i C

Program edukacyjny „Podstępne WZW” realizowany jest przez Fundację Gwiazda Nadziei w partnerstwie z Wojewódzkimi Stacjami Sanitarno-Epidemiologicznymi pod honorowym patronatem Głównego Inspektora Sanitarnego oraz Polskiego Towarzystwa Hepatologicznego

FUNDACJA
GWIAZDA
NADZIEI

Główny Inspektor
Sanitarny

Partner wspierający
abbvie

ABC

wirusowego zapalenia
wątroby typu B i C

